

Frei Betto: priju?oj kaj diskriminacio estas venenoj kontra? homrajtoj

---

La brazila pastro kaj teologo Frei Betto publikigis artikolon kies nomo estas “Priju?oj kaj diskriminacio estas venenoj kontra? homrajtoj”.

La aŭtoro emfazas en sia verko ke “Ni ?iuj estas filoj de biologia lotado. Kiu ajn el ni estus povinta naski?i en Afganujo, kie la civila lo?antaro estas bombata de droneoj fabrikitaj en Usono ; a? en Afriko, kie somaloj mortas pro malsato ; a? eble en Haitio, kie regas malri?eco. Ni estas apena? dia blova?eto en nia mallonga vivo.

Spite al tio, ke “?io havas komencon, mezon kaj finon. Ni ?iuj mortos. Tamen ni nutras nin per priju?o, diskriminacio, rankoro ...

Elirinte el malliberejo – post pasigi kvar jarojn en mallibereco – mi estis demandata de multaj personoj ?u mi malamas la torturistojn. Mi respondis, ke en la unuaj momentoj, jes, sed poste mi kuraci?is, ?ar mi malkovris – ne pro virtuozececo sed pro komforteeco, ke la malamo detruas nur la malamanton. La malamo estas veneno, kiun oni trinkas atendante, ke la alia mortu. Dank’al

meditado mi metis ordon en miaj ideoj.

La granda problemo estas, ke la konsumista kaj hedonisma sistemo kaptas nian animon. Kiam mi spektas iujn televidprogramojn a? videofilmojn mi pensas, ke la inista movado devos ankora? multon batali, ?ar tiaj programoj prezentas tutan neniecon de la virino. Tiom longe kiom infanoj kaj junuloj vidas la virinon submetita je la viro, ne estos sufi?aj policejoj por batali kontra? la enhejma perforto.

Fri Betto en sia artikolo subtenas depostulon pri tio ke oni devas malpermesi, ke kiu ajn infano a? infanino laboru en la publicindustrio (kio ja okazas en multaj ri?aj kapitalistaj landoj – kvankam en

Brazilo oni parolas nenion pri tio), kaj ke ne okazu publicado celanta infanpublikon. Multaj franda?oj malsanigas niajn filojn, ?ar ili enhavas mortigajn ?emiajn substancojn. Jam ne estas surprizo, kiam aperas diverstipaj kancerroj, dikeco en la juneco, endokrinaj misfunkcioj k.s.

Li ankau sin demandas Kia estas la lecionoj pri nutroklerigado ? ?iam estas timego, ?ar vere tiaj lecionoj ne ekzistas. La infanoj vesperman?as en la lernejo la saman a?a?on, kiu vendi?as surstrate en ne-formalaj vendopunktoj. Pro tio estas tiom da dikaj infanoj, ne nur pro man?ado de troa sukero kaj graso, sed anka? pro ne-ludado surstrate kaj manko da sportado. Kreskas la manko de fizika ekzercado. La generacio de la se?o longe sidas anta? televidilo kaj Interreto.

Mi tuj demandas, kia estas la lecionoj pri seksklerigado. La instruistoj klarigas, sed mi respondas : „Ne ; vi priskribas lecionojn pri korpopurigado por eviti seks-malsanojn. Vi ne uzas du kernajn vortojn tre gravajn en ?iu bona leciono pri seksklerigado : amon kaj teneron”.

En alia momento Frei Betto esprimas ke ni ankora? ne alvenas al la propono de Sokrato, la? kiu la etiko devas bazi sin sur la racio, sed ne sur diaj orakoloj.

Etiko devas esti transversa fako en ?iuj lernejoj. Estas horore konstati, ke en kelkaj medicinaj fakultatoj etiko ne aperas kiel prioritata fako. Multaj personoj konsideras, ke koruptado estas simple enpo?igi monon. Ili ignoras, ke celi personan ri?igon – sen atenti la rajtojn kaj bezonojn de la komunumo – estas tiom malbona kiom ?teli ; tio estas potencigi la valorojn de socio fondita sur konkurenco sed ne sur solidareco.

Jen fragmentoj de artikolo verkita de la brazila pastro Frei Betto rilate al priju?o, diskriminacio kaj rankoro, aferoj, kiuj beda?rinde tro abundas en la nuntempa mondo kiel evidenti?as en la nuna kunteksto de la pandemio ankora? ne venkita tra la mondo.

fonto: Monda Asembleo Socia (MAS) kun traduko de Norberto Díaz

---

<https://www.radiohc.cu/index.php/eo/especiales/exclusivas/226548-frei-betto-prijugoj-kaj-diskriminacio-estas-venenoj-kontrau-homrajtoj>

Radio Habana Cuba